Cauza contravenţională nr. 5r-18/2024

HOTĂRÎRE
în numele Legii

05 martie 2024 mun. Strășeni

Judecătoria Străşeni, sediul central
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Sergiu Osoianu
grefier Corina Botnari

a judecat în ședința de judecată publică contestația lui Grădinari Oleg împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare aplicate la el la data de 10.10.2023, în temeiul art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional,-

Drepturile persoanei prevăzute de art.art.384 Cod Contravenţional, au fost explicate, inclusiv şi dreptul de a primi informația despre drepturile participanților în proces.

constată :

În baza procesului verbal cu privire la contravenție Grădinari Oleg la data de 17.05.2023 ora 14:30 în raionul Strășeni, str. *****conducea mijlocul de transport de model ,,*****” cu n/î ***** a depășite viteza de circulație stabilită pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră, prevăzute în pct. 47.1 (a) al Regulamentului Circulației Rutiere (63 km/h).

La 10.10.2023 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Grădinari Oleg în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, adică depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale ceia ce constituie suma de 600 lei și 3 puncte de penalizare.

Procesul-verbal cu privire la contravenție din 10.10.2023 a fost contestat de contravenient la data de 12.10.2023 și a parvenit spre examinare în instanța de judecată la 19.10.2023.

În motivarea contestației, Grădinari Oleg a indicat că, automobilul menționat nu îi aparține și el nu se afla în acel moment la volanul acestui autovehicul. Prin urmare a solicitat anularea procesului verbal cu privire la contravenție și a deciziei agentului constatator.

Contravenientul Grădinari Oleg în ședința de judecată nu s-a prezentat fiind citat legal, nu a comunicat instanței motivele neprezentării sale, nu a depus careva cereri, din care considerente instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Agentul constatator Victor Prinos fiind citat legal în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a dispus cerere prin care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, din aceste considerente instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa lui.

Studiind materialele cauzei contravenționale, instanța de judecată concluzionează de a admite contestația cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și a înceta procesul din motiv că nu există faptul contravenției.

Potrivit art. 8 alin. (2) Cod Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Conform prevederilor art. 10 Cod contravenţional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decît infracţiunea, săvîrşită cu

vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Pentru a se constata existenta unei fapte contravenţionale şi, implicit, pentru a se antrena răspunderea contravenţională a unei persoane este necesar a se dovedi comportamentul ilicit al acesteia, prin întrunirea cumulativă a laturii obiective şi a celei subiective a contravenţiei, cu atât mai mult cu cât Curtea Europeana a Drepturilor Omului a decis includerea contravenţiilor, ca regulă, în materia penală.

Conform prevederilor art. 14 alin. (1) – (3) din Codul Contravențional, contravenţia se săvîrşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvîrşită cu intenţie dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvîrşită din imprudenţă dacă persoana care a săvîrşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

Potrivit art. 374 alin. (2) Cod contravențional, procesul contravențional este activitatea desfășurată de autoritatea competentă, cu participarea părților și a altor persoane titulare de drepturi și de obligații, având ca scop constatarea contravenției, examinarea și soluționarea cauzei contravenționale, constatarea cauzelor și condițiilor care au contribuit la săvârșirea contravenției.

Potrivit art. 378 alin. (1) Cod Contravențional, în procesul contravențional, autoritatea competentă să soluționeze cauza contravențională este obligată să asigure părților și altor participanți la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condițiile prezentului cod.

Conform art. 395 alin. (1) pct. 2 Cod Contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.

În baza art. 400 alin. (1) Cod contravențional, contravențiile prevăzute la art. 228-243 se constată şi se examinează de către poliţie. (2) Sunt în drept să examineze cauze contravenţionale şi să aplice sancţiuni în limitele competenţei funcţionarii publici cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, care exercită atribuţiile poliţiei şi sunt împuterniciţi cu asemenea atribuţii conform fişei postului. Nomenclatorul funcţiilor şi al competenţelor de examinare a cauzelor contravenţionale şi de aplicare a sancţiunilor se aprobă prin ordinul ministrului afacerilor interne.

Conform art. 425 alin. (1) Cod contravențional, probele sânt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenței sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăției și la cunoașterea altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei. (2) În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, declaraţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medico-legale, raportul de expertiză.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Conform art. 458 alin. (1) Cod contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Potrivit art. 375 alin. (3) Cod Contravențional, concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit art.381 alin.(2) din Codul contravenţional, orice persoană are dreptul la examinarea şi la soluţionarea cauzei sale în mod echitabil, în termen rezonabil, de către o instanţă independentă, imparţială, legal constituită, care să acţioneze în conformitate cu prezentul cod. (4) Autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cît şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

În conformitate cu prevederile art. 441 alin. (1) lit. a) din Codul Contravențional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care: nu există faptul contravenţiei.

Pentru a putea fi incriminată comiterea unei contravenții este necesar ca agentul constatator să dovedească existența unei componenţe de contravenție prevăzută nemijlocit în partea specială a Codului contravențional.

În ședința de judecată s-a stabilit că la 10.10.2023 a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție în privința lui Grădinari Oleg în baza art. 236 alin. (1) Cod contravențional, fiindu-i aplicată o sancțiune sub formă de amendă în mărime de 12 unități convenționale, ceia ce constituie suma de 600,00 lei și 3 puncte de penalizare.

În cazul de faţă, agentul constatator acuză contravenientul în săvârșirea contravenției prevăzute de art. 236 alin. (1) Cod contravențional – depășirea vitezei de circulație stabilite pe sectorul respectiv de drum de la 10 la 20 km/oră.

Instanța reține că, organul care a aplicat sancțiunea administrează orice alte probe prevăzute de lege, necesare în vederea verificării legalității și temeiniciei procesului - verbal. Astfel, simpla constatare a faptului de către agentul constatator nu este suficientă pentru ca instanța să stabilească vinovăția unei persoane pe numele căreia s-a întocmit un proces-verbal

contravențional. În alți termeni, atât timp cât asupra faptelor descrise în conținutul actului – neconfirmate prin alte mijloace de probă – pot plana o serie de dubii, fiind aplicabil principiu de drept in dubio pro reo.

Astfel, instanța remarcă că vinovăția este unul din elementele constitutive a unei contravenții, care urmează a fi dovedită de agentul constatator, ori conform art. 7 Cod Contravențional, persoana poate fi sancționată numai pentru contravenția în a cărei privință este dovedită vinovăția sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Analizând procesul-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată a stabilit că procesul-verbal contravine prevederilor art.443 alin.(8) Cod contravențional, în cazul în care contravenția prevăzută la capitolul XIII al cărții întâi a fost constatată cu ajutorul mijloacelor tehnice certificate sau al mijloacelor tehnice omologate și verificate metrologic, agentul constatator, după stabilirea identității conducătorului de vehicul, poate încheia procesul-verbal și în absența persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional. În procesul-verbal încheiat în cazurile prevăzute de prezentul alineat se indică tipul, modelul și numărul de identificare al mijlocului special cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția. Or, în procesul-verbal cu privire la contravenție Seria/nr. ***** la rubrica „Mijloace tehnice” nu se regăsește nici o mențiune despre mijloace speciale cu ajutorul căruia a fost constatată contravenția.

Totodată, instanța a stabilită că, pentru demonstrarea vinovăției persoanei, agentul constatator a prezentat -imaginea foto (f.d.7) pe care se observă un automobil cu n/î *****, care se deplasează cu viteza de 63 km/h, nu este clar unde această fotografie a fost făcută – în localitate sau în afara acesteia, cine se afla la volanul mijlocului de transport, existând o situație de incertitudine.

Astfel, instanța nu poate reține în calitate de probă imaginea foto prezentată la materialele cauzei pe care se observă un automobil cu n/î *****, care se deplasează cu viteza de 63 km/h. Or, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de codul contravenţional, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Mai mul decât atât, potrivit art. 25-26 pct.5 din RCR, care prevede că, indicatoarele rutiere instalate pe drumurile publice se divizează în indicatoare de:

a) avertizare;

b) prioritate;

c) interzicere şi restricţie;

d) sens obligatoriu;

e) informare şi orientare;

f) informare suplimentară (panouri adiţionale).

Astfel, indicatoarele de informare şi orientare stabilesc sau suspendă anumite reglementări de circulaţie, furnizează informaţii despre dislocarea localităţilor, a anumitor puncte de servicii, precum şi indică conducătorilor direcţiile de urmat în intersecţii.

Iar, potrivit art. 27 al R.C.R., indicatoarele rutiere trebuie să fie lizibile şi să fie instalate în corespundere cu normativele şi cu regulamentele tehnice în vigoare, astfel încît să poată fi observate din timp de către participanţii la trafic cărora li se adresează.

Prin urmare potrivit capitolului V al RCR indicatorul nr. 5.29 face parte din indicatoare de informare și orientare și se cataloghează ca – atenție RADAR, nu a fost instalat în porțiunea de drum unde a fost făcută fotografia, or astfel de probe pentru a concluziona altfel, instanței de judecată nu au fost prezentate, din care considerente instanța de judecată apreciază acțiunile agentului constatator ca fiind abuzive.

Mai mult ca atât potrivit prevederilor art. 47 din RCR., limitele maxime de viteză a vehiculelor pe drumurile publice sânt:

a) în localităţi – 50 km/h, pe teritoriile adiacente instituţiilor de învăţământ, spitalelor, parcurilor, centrelor istorice ale oraşelor – 30 km/h, în zonele rezidenţiale şi teritoriile adiacente drumului – 20 km/h, iar în zonele pietonale – 5 km/h;

b) în afara localităţilor:

110 km/h – pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4;

90 km/h – pe celelalte drumuri.

2) În afara localităţilor, în funcţie de categoria vehiculelor, limitele maxime de viteză sînt:

a) pentru autoturisme şi autocamioane la care masa maximă autorizată nu depăşeşte 3500 kg, pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4 – 110 km/h, pe celelalte drumuri – 90 km/h;

b) pentru autocare, autobuze interurbane şi turistice, precum şi pentru motociclete, pe toate drumurile – 90 km/h;

c) pentru autobuze, altele decît cele indicate, camioane la care masa maximă autorizată depăşeşte 3500 kg, precum şi pentru autoturisme şi camioane cu masa maximă autorizată ce nu depăşeşte 3500 kg care tractează o remorcă, pe drumurile semnalizate prin indicatorul 5.4 – 90 km/h, pe celelalte drumuri – 70 km/h;

d) în cazul în care siguranţa traficului este garantată, pe anumite sectoare de drum, pentru autoturismele şi autocamioanele cu masa maximă autorizată ce nu depăşeşte 3500 kg, limita de 90 km/h poate fi majorată pînă la 110 km/h, prin instalarea indicatorului 3.27 de semnificaţie corespunzătoare şi a panoului 6.6.1; pentru camioanele cu masa maximă autorizată mai mare de 3500 kg, precum şi pentru autoturismele şi autocamioanele cu masa maximă autorizată ce nu depăşeşte 3500 kg care tractează o remorcă, limita de 70 km/h poate fi majorată pînă la 90 km/h, prin instalarea indicatorului 3.27 de semnificaţie corespunzătoare şi a panoului 6.6.2.

În cazuri de precipitaţii abundente, ceaţă sau cînd drumurile sînt acoperite de gheaţă, polei, zăpadă, viteza maximă trebuie să fie mai mică cu cel puţin 20 km/h decît viteza maximă admisă pentru categoria din care fac parte autovehiculele conduse.

Prin urmare nu este catalogat și identificat tronsonul de drum unde a fost fotografiat automobilul contravenientului, prin urmare nu este stabilita limita de viteză maximă a vehiculelor pentru acel tronson de drum.

Mai mult ca atât, potrivit celor menționate de către Grădinari Oleg în contestația sa, precum că autovehiculul de model ,,*****” cu n/î ***** nu îi aparține, instanța menționează că, la materialele cauzei de către agentul constatator nu a fost prezentat nici un act care confirmă că automobilul menționat aparține cu drept de proprietate lui Grădinari Oleg și nici din imaginea foto anexate la cauza contravențională nu se confirmă faptul că la volanul automobilului dat, în timpul comiterii contravenției imputate, se afla anume Grădinari Oleg, prin urmare la acest compartiment instanța de judecată are dubii serioase privind vinovăția persoanei în comiterea contravenției imputate.

Instanța de judecată reține că în cauză nu s-au adus probe convingătoare, care ar fi demonstrat comiterea de către Grădinari Oleg a contravenției imputate, nefiind prezentate astfel de probe nici în ședința de judecată.

Din perspectiva Convenţiei Europene a Drepturilor Omului, faptele contravenţionale pot intra în domeniul penal, în sensul autonom european. Astfel in materie contravenţională au fost recunoscute garanţiile procedurale specifice materiei penale în privinţa dreptului la un proces echitabil, între care si prezumţia de nevinovăţie prevăzută de §2 al art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului.

Instanța de judecată relevă că, este inadmisibilă și contrară inclusiv principiilor consacrate de Legea contravențională la articolele 5, 7 și 8, întocmirea unui proces-verbal în lipsa unui suport probator suficient, care urmează a fi cercetat în mod obiectiv conform art. 425 alin. (3) Cod contravențional, de către agentul constatator și care urmează să stea la baza formulării concluziei privind comiterea faptei în circumstanțe concrete, săvârșirea faptei de către contravenient, întrunirea a faptei comise de contravenient a tuturor elementelor constitutive a componenței de contravenție în baza căreia a fost încadrată juridic fapta, cât și lipsa circumstanțelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, sau al răspunderii contravenționale.

Mai mult, lipsa unui suport probator suficient în sensul art. 425 alin. (1), (3) și (5) Cod contravențional și art. 442 alin. (1) Cod contravențional, impune persoana în privința căreia a fost pornit proces contravențional, la examinarea cauzei în fond de instanța de judecată sau la exercitarea dreptului său de a contesta actul de constatare a faptei contravenționale și de aplicare a sancțiunii, să își probeze propria nevinovăție, prin prezentarea probelor, fapt care presupune efectiv, transferul sarcinii probațiunii de la partea acuzării, la partea apărării, situație care încalcă într-un mod inadmisibil principiul prezumției nevinovăției.

În aceste condiţii, elucidarea tuturor împrejurărilor menţionate au o mare importanţă la examinarea corectă a cauzei contravenţionale ceea ce agentul constatator a omis la momentul întocmirii procesului-verbal cu privire la contravenţie neîntemeiat a întocmit în privinţa contravenientului proces-verbal contravenţional, ultimul fiind sancţionat ilegal, ceea ce este inadmisibil.

Reieșind din considerentul că pe cazul dat există doar poziţia agentului constatator şi, pornind de la prevederile normei de drept nominalizate, instanţa de judecată reţine că fapta contravenţională nu a fost probată.

Conform prevederilor art. 441 alin. (1) lit. a) al Codului Contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă: nu există faptul contravenţiei.

Reieşind din circumstanţele enunţate raportate la norma de drept nominalizată, instanţa de judecată consideră necesar de a înceta procesul contravenţional în privinţa lui Grădinari Oleg.

În conformitate cu prevederile art. 461 Cod Contravențional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată unul din temeiurile prevăzute la art. 441 sau 445 alin. (1) și alin. (2), instanța de judecată încetează procesul contravențional.

Prin urmare, reieșind din considerentul că, la materialele dosarului care i-a fost prezentat instanței de judecată nu există nici o probă care ar dovedi existența faptei contravenionale și ar proba vinovăția în comiterea acesteia de către Grădinari Oleg instanța de judecată conchide că agentul constatator a luat o decizie neîntemeiată și arbitrară, astfel că, contestația depusă de Grădinri Oleg este întemeiată și posibilă de admis.

În conformitate cu art. art. 441, 443, 445, 448, 458, 460 - 462 Cod Contravențional, judecata,-

HOTĂRĂŞTE:

Se admite contestația lui Grădinari Oleg împotriva procesului verbal cu privire la contravenție și deciziei de sancționare aplicate la el la data de 10.10.2023, în temeiul art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional, potrivit căruia a fost sancționat cu amendă în mărime de 12 (douăsprezece) unități convenționale, echivalentul a 600 (șase sute) 00 lei, cu 3 (trei) puncte de penalizare, ca fiind întemeiată.

Se anulează decizia de sancționare asupra cauzei contravenționale, adoptată în procesul contravențional din 10.10.2023, seria-nr. *****, în temeiul art. art. 236 alin. (1) din Codul Contravențional, potrivit căruia a fost sancționat cu amendă în mărime de 12 (douăsprezece) unități convenționale, echivalentul a 600 (șase sute) 00 lei, cu 3 (trei) puncte de penalizare, cu încetarea procesului contravențional din lipsa faptului contravenției.

Hotărârea succesibilă de atac la Curtea de Apel Chişinău, în termen de 15 zile, prin depunerea recursului în Judecătoria Străşeni, sediul Central.

Președinte a ședinței
Judecător **Sergiu Osoianu**